

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Magyarországon: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Külföldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— szeptember 21

(Hazafiak a király előtt.) Tünetes napokat élünk. Két három nappal ezelőtt még a haza ellenségei vették körül a trónt, még pedig úgy, hogy tömött soraikon keresztül sem a haza nem láthatta a királyt, sem a királyt a haza. Ők pedig csupán a saját érdekeiket nézték és látták. Andrássy, Bánffy, Kossuth és Zichy Aladár gróf jelennek meg a király előtt, még pedig *együttes* kiballgatáson, ez már azt jelentheti (bár jelentené is azt) hogy a király is belátta, mennyire érdekében áll a trónnak is, hogy végre valahára hazafiaságukban is érintetlen tanácsadók jelenjenek meg előtte. A ki hazájának ellensége, a trónnak sem lehet barátja. Becsülnie kell — és úgy látszik — most már meg is becsüli a Felséges Ur ama férfiakat, a kiknek módjukban lett volna a haza érdekeinek feladása — a hatalomért és mégsem voltak politikai jellemekben és hazafiúi érzéseikben megrendíthetők! Hát nem nagyobb biztonsága a trónnak eme tiszt a jellemek közreműködése, mint ama szerencselovagoké (ilyenek Tisza gróf, a bihari urlovás és geszti Svengáli, Khuen-Héderváry gróf, a horvát bajszővő, Fojtárváry, a kincstári szénben és kanalakban rokkant generális, meg a többiek) a kik a mai szerencsétlen helyzetet előidézték, hogy egyénileg érvényesülhessenek? Mert g valódi jellem! (ebben a hűség, az önzetlenség, a tisztesség) nem lehet egyoldalú, tehát a ki hű, önzetlen és tiszta hazájával szemben, nem lehet más a trón iránt sem. A kiből pedig a haza csalódott, abban meg fog csalódni a trón is. Boldog megnyugvással fogadjuk tehát annak híreit, hogy ama hazafias, becsületes és nagy politikusok lépnek szombatán a király elé. Azzal ijesztgetnek, hogy a király tulajdonképpen a *saját* merev álláspontját kívánja az ellenzék vezéreire ráerőszakolni, ami ha nem sikerül, a bukott régi gárdával kísérletezik tovább. Nem merjük ezt hinni. A király ezen elhatározó lépése nagyon meglepte a bukottakat, hiszen Fejtárváry és sajtója még tegnap is fennen hirdették, hogy a király nem enged, nem közeledik az ellenzékhez, ettől várjad föltétlenül meghódolást. Imé, pedig Felséges Urunk nem kér többet a bukottak szerepléséből, közvetlenül hívja meg az ellenzéki vezéreket, tudván tudva róluk, hogy föltétlenül meghódolásuk éppoly föltétlenül bukásukat idézné elő a nemzet előtt. A király közeledett, a király enged és tapasztalni fogja, hogy a meghívottak — a kik egyelőre sem gyermekek emberek, a kik egy darab édességért mindenre képesek, vagy csakcsakodnak, ha kisebb darab cukor jut

neki — épp oly nagyok az elvűségben, mint a mily bölcssek a mérsékletben. Ujra föléledett reménnyel tekintünk a *becsületes hazafiakkal tartandó koronatanács elé!*

(Bánffy elégtétele) Bánffy báró is megjelenik a király előtt... Hát csak ugyan? Hát mégis hiába jelent meg a Herceg báró tubájkával behintett Zejsig-féle röpirat? Hát csakugyan Kristóffy és az „Az Ujság” ujság fog attól prüszkólni? Hát a király is be van már avatva a Tisza-Fejtárváry Kristóffy féle boszorkánykonyha szakácskönyvének a rejtelmébe? Hát Rudnay, a főszakács, Bécezy a kukta csakugyan, sőt *ugyancsak* pakkolnak nem sokára? Hát a király is tisztában van a fölö, hogy kik hazudoznak előtte?

Bánffynak az elégtétele — tökéletes.

(Shakespeareből) Tisza január 26. után a királyhoz:

„Nézzé most el uri kegy,
Máskor aztán jobban meg!”

A király Tiszához és bandájához:

„Ó fél és egész í... menj penzióba!”

Magyar gazdaság.

Írta: **Legányi Gyula dr.**

— szeptember 21.

(II.) Az agyafurt osztrák jól tudja, hogy ha a vámsorompókat felállítjuk, akkor a magyar emberben lappangó feszítő erők megtermékenyítik az agyvelőt, azért követ el mindent, hogy gazdasági önállósághoz ne jussunk.

De ma is termékeny agyveleje van a magyarnak, ha alkalom és tér nyílik tehetsége kifejtésére és értékesítésére. Éppen a napokban győződtem meg arról, amikor az északamerikai Egyesült-Államok San Francisco városából egy prospektust kaptam, mely egy magyar ember tehetségéről és sikeréről számol be.

Ugyanis öt évvel ezelőtt szakadt oda Kovács Mihály debreceni polgári bizos. Lajos nevű fia s ma már egy nevével „Kovács Engineeving Company”, magyarul Kovács-féle műszaki társaságnak elnevezett gyárnak igazgatója. Ezt a kitüntetést és elismerést úgy vívta ki, hogy egy találmányával a vasuti műszaki tudományt gazdagította. Ugyanis szabadon futó vasuti kereket szerkesztett, mely kivált a sínpar görbületénél válik be, majdnem egészen beszüntetvén a surlódást s így a kerék tartóssága szerfelett nagy megtakarítással jár.

Ezt a vasuti kereket is az ő nevével nevezték el „Kovács free running soheels”, azaz Kovács-féle szabadon futó kerék. Van neki még egy másik találmánya is, aminek a bányászatan nagy hasznát veszik, még pedig egy felszerelhető csákány, melyet szintén neve után elnevezett „Kovács adjustable pick company” részvénytársaság 250,000 dollár alaptőkevel alakult, részvényenként ötven dollárral. Ennek a társaságnak a feltaláló, Kovács Lajos az elnöke és öccse, Mihály, a ki három év óta van ott, az igazgatója.

Ez a csákány korszakalkotó találmány s a bányászati és az utaszi terén valóságos forradalmat csinált s rövid időn az egész világon el lesz terjedve. Nagyon könnyen kezelhető, feje gyorsan kicserélhető s átalakítható, úgy, hogy mint csákány, mint fejsze, mint ácsbalta és mint reszelő, pillanat alatt felszerelhető és használható. Alkalmazható bányában, vasuti építésnél, utak és csatornák készítésénél és így bányász, ács és hidépítő egyaránt használhatja ezt a végtelen ügyes szereszmot.

Látni való, hogy magyar ember is érvényesül, ha tér és alkalom nyílik tehetsége kifejtésére és alkalmazására. A múltban is érvényesült a magyar, hiszen valamikor vezérszerepet játszott Európában. Hogy gazdaságilag meg erősödjék s a hegemoniát megint magához ne ragadja, az Ausztria fordulatának célja. Azonban az osztrák párt le van leplezve s kora lejárt és halállal vívódik. Magyarországon nincsen többé számbavehető politikus, aki az önálló gazdaságot nem tartaná a nemzet boldogulása és megerősödése egyedi föltételének.

(Végső.)

Politikai hírek.

= **Igazolt képviselő.** Az általános választások alkalmával a szombathelyi kerületben Blaskovich Sándor diszidens választott meg mintegy 600 szótöbbséggel, Ehen Gyula szabadelvűpárti ellenében. Ezt a választást Kafherr Béla és társai megpeticionálták azon az alapon, hogy Blaskovich Sándor nem választó és így nem választható, másrészt azért is, hogy a megválasztott képviselő megvesztegette volna választóit. — A kir. Curia előtt lefolytatott tárgyaláson a vizsgálat befejeztetvén, a kir. Curia Vavrik Béla elnöklété alatt ma hirdette ki ítéletét. E szerint a kir. Curia a petíciót elutasította s Blaskovich Sándort igazolt képviselőnek jelentette ki, mert a megejtett vizsgálat a megvesztegetésre vonatkozólag semmi eredményre nem vezetett.

Csáthy Ferencnél

Debrecen, II. Egyháztér 2. szám, a helybeli zenedében hivatalosan elfogadott zeneművek nagy választékban kaphatók.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 21.

Az általános érdeklődés a holnaputáni audencia felé irányul. Mindenütt a négy pártvezér kihallgatásáról beszélnek és szél-tében-hosszában találgatják, hogy mi lesz az eredmény? Több politikushoz kérdést intéztek, hogy mit várnak az audenciától; de valamennyi kitérő választ adott, pusztán azt erősítették, hogy a négy vezér politikusa csak a koalíció eredeti álláspontját képviselheti azt, amely a juniusi feliratban van kifejtve.

(A vezérő-bizottság ülése.)

A vezérő-bizottság tagjai közül Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf, Zichy Aladár gróf és Rakovszky István a déli órákban érkeztek Budapestre, hogy a vezérő-bizottság ülésén megjelenhessenek. A délutáni ülésről azonban aligha hoznak valamit nyilvánosságra.

Kossuth Ferenc kijelentette e sorok írója előtt, hogy a mai vezérő-bizottsági ülés nem fog utasításokat adni, csak a helyzetet vitatja meg. A legközelebbi ülés hétfőn lesz, és ezt követik az egyes pártok értekezletei.

(Lesz-e jog feladás?)

Komoly oldalról azt állítják, hogy a függetlenségi képviselők egy jelentékeny része azt a nézetet vallja, hogy a mennyire jogfeladás és elvtagadás nélkül lehetséges, közeledni kell a király álláspontja felé, hogy így aztán a király megtehesse a közeledés dolgában a második lépést. Lehetővé kell tenni, hogy a koalíció vegye át a kormányzást és a nemzeti követelések teljes diadalrajutása érdekében aztán előkészítse a talajt. Egy másik rész azonban feltétlenül törhetetlen álláspontot foglalván el, azt hangoztatja, hogy semmiféle egyezkedésbe se szabad belemenni, hanem addig kell folytatni a küzdelmet, amíg a király a koalíció feltételeit a maguk egészében el nem fogadja.

(A meghívottak állásfoglalása.)

Budapestről távirják nekünk, hogy a vezérő-bizottság ma délután tartott ülésén elhatározták, hogy miután a meghívott politikusok iránt teljes bizalommal viseltetik, nem ad külön utasításokat, hanem a feliratban kifejtett álláspontot fogják tolmácsolni a koalíció nevében a királynak. Majd a helyzetet beszélték meg. Az ülésen Andrássy Gyula és Zichy Aladár grófok nem voltak jelen. Andrássy azonban értesítette Kossuth Ferencet, hogy Bécsben találkozni fognak.

A négy politikus holnap este a bécsi Bristol szállóban külön értekezletet tart.

(Kossuth Ferenc a kihallgatásról.)

Egy ujságíró ma meglátogatta Kossuth Ferencet és megkérdezte, hogy mi a véleménye a szombati kihallgatás eredményéről. Kossuth e kérdésre a következőképpen nyilatkozott:

— Nem tudhatom, hogy mi lesz az audencia eredménye. Annyit mondhatok csupán, hogy igen kívánatos, hogy a király és a nemzet végre megértsék egymást és békét kössenek. *Ha sikerül a király és a nemzet álláspontját egymáshoz közelebb hozni, helyreáll az egyetértés.*

Debrecen jövő évi virillistái.

— A végleges névsor. —

— szeptember 21.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város igazgató választmánya, mint tegnap jelentették két napos ülésen foglalkozott az 1906. esztendőre szóló virilis névjegyzék megvizsgálásával. A bizottság a névjegyzéket a jövő évre megállapította s a névsor a következő:

*Simonffy Imre 9170-20, *Kardos László 6169-14, *dr. Ujfalussy József 6066-32, Riekl Géza 5773-93, Vecsey Zoltán 5199-92, *Aron Jenő 5781-84, *dr. Bruckner Ernő 5039-74,

*Tamássy Béla 4510-94, *Szikszay Lajos 4480-60, Áron Miksa 3702-33, *Koszaros Lajos 3646-70, *Falk Lajos 3490, *Tóth István 3459-36, *Hajdu Gyula 3343-22, *dr. Berger Andor 3068, *Hauer Bertalan 2956-10, Reichmann Armin 2880-38, *Szabó Kálmán képv. 2818-38, Weichinger Károly 2806-36, Lamprecht Frigyes 2711-40, Németh András 2698-70, Fried Emil 2537-49, Nagy Jakab 2397-89, Csanak József 2395-81, *dr. Tüdős János 2293-18, *dr. Sz. Szabó József 2289-64, *dr. Széll Kálmán 2226-92, Horváth István 2198-76, Szentesi János 2190-25, *Szabó Lajos 2169-76, Lestyán Adorján 2177-56, Riekl Antal 2162, *Bernáth Elemér 2160, *Györfly Aladár 2080-17, *Lusztig Károly 2039-20, *dr. Gajzágó Béla 2019-65, Komlóssy Jenő 2022-56, Zöld János 2018-85, Jóna István 2018-65, Geiger Simon 2005-90, Harangi Sándor 2004-02, *Kovács József polgár-mester 1991-28, *dr. Rotschnek V. Emil 1989-76, Jóna János 1080-90, *dr. Kocsár Gábor 1866-18, ffj. Horváth Tamás 1843-53, Kenyeres Károly 1838-18, *dr. Nagy Lajos 1833-72, B. Kövesdy Imre 1813-37, Jambor János 1845-46, id. Ballagi István 1790-78, Fürst Ölon 1789-92, Rosenfeld Salamon 1744-30, Gyarmathy István 1755-17, Ungváry József 1753-47, Balogh István 1747-03, Debreczeni Lajos 1710-10, *Szántó Győző 1697-58, *Rottler Béla 1690-10, *dr. Sz. Nagy Kálmán 1685-08, Riesz Henrik 1662-74, *Szentkirályi Tivadar 1660-56, *Debreczeni Jenő 1651-92, *K. Tóth Kálmán 1649-74, Horváth János 1642-52, *Lofkovits Arthur 1621-70, Polgári Bálint 1619-89, Boldog István 1613-81, Hochfeider Jakab 1613-45, Komlóssy Arthur 1607-04, Mórity Ferenc 1592-78, *Dr. Csikos Sándor 1589-46, *dr. Peczkó Ernő 1576-62, Gara Alajos 1574-84, Names Kálmán 1569-56, Szép József 1561-81, Gebauer Károly 1560, ffj. Kertész István 1546-73, *Feischmann Mór 1535-17, Hufilész Kázmér 1525-09, *besenyei Széll Farkas 1512, *Lukács Armin 1483-12, *Vecsey Viktor 1476-76, *dr. Vargha Elemér 1473-44, *Györy Kálmán 1464-28, *Zádor Lajos 1457-70, Kiss Kálmán 1446-96, *Gál Ferenc 1442-84, Simonffy Emil 1420, *dr. Kenézy Gyula 1406-46, Balogh István 1387-53, Gyarmathy János 1374-42, Medas István 1368-11.

Pöttagok: dr. Szántó Sándor, Geréby Pál, Aczél Géza, Kertész Imre, Szalay József, Polgári József, Rásó István, Tafler Ignác, Pásztor János, Szilágyi Imre, dr. Kemény Mór, Kerekes Géza.

Atlas és a dombok.

— Hugo Viktor. —

Egykor Atlashoz a halmok így beszéltek:
— Nézd a friss pázsitot, a zöldő rétet,
A hova szabadon elbolyong a lányka,
Dalol és mosolyog s elmerül ábrándba;
Lábunknál mormogva az Óceán hever,
A vad óceán! Mig nyugalmas főnkre kel
A hajnal harmata s a nyári nap lángja
S fölvirul a mezők virág koronája.
De te óriás vagy! és kopasz fejedre
Csak a szürke szemű sas telepedhet le.
Mint, a melyen madárfészek van, az ágat
Ki hajlitotta meg a te szikla hátad?
Mért van a sok bariang kebeled mélyében?
Mért sujt a vihar tégedet végképen?
Mért hóval teli, mért redős homlokod?
Mért hogy homlokodon tavasz nem mosolyog?
Mi szomorít, mi sujt, mi görnyeszt tégedet?
Atlas mondá:

— Én egy világot emelek!
Gyulai Ágost.

Jegyváltás.

Mehet már Somossy Laci társaságokba, nem találja magát sehol. Amióta azt a szőke félistent meglátta, fülíg szerelmes lett. Hogy ki az, akibe szerelmes, arról fogalma sem

volt sok ideig. Minden délelőtt látta a kórzon, sőt követte is, de egy népesebb saroknál mindig eltűnt szeme elől.

Ilyenkor aztán hazarohant és elégedetlenül dobta magát a diványra, azután hanykolódva egy darabig, cigarettára gyujtott s fejét teayerébe hajtva sokáig gondolkodott, tépelődött, gyötrődött... Hát olyan ügyetlen vagyok! hát ilyen leszek már én mindig! Istenem, inkább halljak meg mielőbb, mintsem örökre így kinlódjak, vagy add őt nekem, mert megőrülök.

Igy gyötrődött napokig, nem esett jól neki semmi, sem az étel, sem az ital.
Egy napon is, miután ábrándképét a rendes időben látta, de az ismét eltűnt előle, csaknem magánkívül rontott lakásába, ahol barátja már várta.

— Szervusz Laci!

— Szervusz.

— Foglalj helyet Zoltikám!

— Köszönöm! De mond csak napok óta olyan különös vagy, hát mi történt veled? Fiu nem szóltál nekem semmit; nem szép tőled.

— Hagyjuk a dolgot

— No jó! Tudod e, hogy miért kerestelek most fel?

— Fogalmam sincs róla

— Hanem úgy látom jót fog veled tenni ajánlatom! Gyere ki velem ide a szomszéd kis faluba, bálozzunk. Megkértek, hogy vigyek néhány fiatalembert. Jól fogsz mulatni! A falubeli dzsentri rendezi a bált, nekem mind jó barátaim, mindegyiknek be foglak mutatni, igen jó fiuk.

— Hadd el kérlek! nem nekem való most a bál...

— Laci! valami van veled, hogy mi, nem kérdezem most, de úgy látom nem fog ártani egy kis szórakozás.

Addig addig beszélt, hogy végre rá lett. Ugy gondolta, hogy csakugyan nem fog ártani a szórakozás, legalább egy percre szabadul a szenvedések nehéz bilincsei közül.

— Isten neki; mikor indulunk?

— Négy órakor itt lesz a kocsim.

— Itt a kezem!

Azzal kezét szorították és Kaposy Zoltán távozott. Somossy pedig az ébresztőt három órára igazítván be, anélkül, hogy valamit event volna ledőlt a diványra, lehunyta szemét és gondolataiban elszendergett.

Álmában megjelent előtte ideálja talpig ragyogó ruhában és türelmeire intve őt, eltűnt egy szempillantás alatt.

Az ébresztő óra csengetett, mire Somossy hirtelen felugrott fekvő helyéről.

— Hát még ez is csak álom volt! — eanyit mondott, aztán hirtelenében megmosdott s egykedvűen dobálta magára szalon öltözékét.

A kocsi megállott az ablak alatt s a nélkül, hogy megvárta volna a kocsis jelentését, felöltőjét karjára véve, szobája ajtaját bezárva, kiment, aztán a kocsiába ült. — Alig néhány pere múlva már utra keltek Kaposyval.

— Örvendek, hogy jössz velem, nagy meglepetést tartogatok a számodra, tudom, oda leszel az amulatól — szólt Kaposy.

A nagy politikai botrány. Mindenki nyilatkozik.

— szept. 21.

(Saját tudósítónktól.) A kinos politikai botrány dolgában egyre másra érik egymást a nyilatkozatok, különösen a rendőrség mosakodik a Zeysig afférban. A mai napon semmi jelentősebb mozzanat nem történt a bírheft röpirat miatt megindított bűnpörben.

Az Újság ma reggeli számában közzétett Baneth féle levél eredetije tényleg a bűnpöraktái között létezik, hogy a nevezett lap mi módon jutott a levél hiteles szövegének birtokába, arra nézve az az egy bizonyos, hogy a törvényszék vizsgálóbírója eddig azt a levelet senkivel sem közölte s így a levél nem a törvényszéktől került a nevezett lap hasábjaira. A védő által bejelentett felfolyamodással együtt a bűnpör iratai ma mennek fel a kir. ítélőtáblára.

(„Rudnai nem mondott semmit.”)

A rendőri sajtóiroda a Zeysig-ügyben a lapokban megjelent közleményekre vonatkozólag a következő nyilatkozatokat teszi közzé.

I.

„A főkapitány már ismételtelen kijelentette, hogy a Bánffy féle levéllel kapcsolatban a bármely hírlap által neki tulajdonított nyilatkozatokat magának el nem ismeri azokért semmitéle felelőséget nem vállal. Csakis azokért a nyilatkozatokért felelhet, melyeket a sajtóiroda utján adott ki. Hazugság az, hogy bárkinek tollba mondott volna valami nyilatkozatot. Sok újságíró jött hozzá különböző irányú lapoktól, de mind-egyiknek kitérő válaszokat adott, sőt egyeseknek még az illető törvényszakaszt is, mely a hivatali titokra vonatkozik, megmutatta. Egyes lapok a már megcáfolt állításokat ma célzatosan felujtják és ezért kénytelen a főkapitány ezen újabb cáfolatot kiadni. Együttal a főkapitány a „Budapest” mai számában erre nézve foglalt rágalom miatt bűnügyi feljelentést tett.”

II.

„A mai lapok szerint Zigány Árpádré azt panaszoja, hogy valami detektív járt

nála, aki azonban nevét megmondani nem akarta és fenyegetéssel tiltotta el az igazság felderítésétől. A rendőrség határozottan kijelenti, hogy rendőrségi detektív az illető nem lehetett. A rendőrség keresi az igazságot, nemhogy elnyomni akarná. A rendőrség a Zeysig-röpiratot nem iratta, a kormánynak pedig egyetlen egy tagja sem hozta még csak szóba sem a rendőrség bármely tagja előtt a röpirat dolgát. Különböző efféle ügyekben az áldetektívek megjelenése sem első eset, így volt az annak idején a Dienes féle ügyben is.”

*

Késő éjjel jelenti tudósítónk, hogy Bakonyi vizsgálóbíró ma este megjelent „Az Újság” szerkesztőségében és a Baneth Sándor által írott levelet kiadni kérte. A szerkesztőség az eredeti kéziratot átadta a vizsgálóbírónak.

A budapesti ügyvédi kör választmánya ma ülést tartott, a melyen a Rudnay és Bérczi eljárását elítélte. A választmány helyesli, hogy az ügyvédi kamara közgyűlést hívott egybe. Elhatározták még azt is, hogy az összes ügyvédi kamarákhoz tiltakozás céljából köriratot küldenek.

Nagyzási hóbortok.

— szeptember 21.

Senki sem tagadhatja, mindnyájunkban van hiba, még a ki oly tökéletesnek is látszik, az sem ment az emberi gyarlóságoktól.

Épen azért arra kell törekednünk, hogy e hibákat, fogyatkozásokat folyton ostorozzuk, de természetesen szükséges, hogy ez esetben önmagunkkal szemben is ne legyünk elnéző kritikával.

Mai életünk szülte az idegölő, sorvasztó, gyors, szinte lélekzetnélküli munkát, ez megteremtett félszedségeket, gyarlóságokat, melyek megmételtyezik az egyes embereket, a társas életet, a társadalmat.

Beteg a test, a lélek egyaránt.

Ez nek folyamánya a nemzeti pusztulás.

Igy a beteg test s gyöngye lélek végre összeesik, mielőtt célját elérhette volna.

— Nagy dolognak kell annak lenni, kérlek, ami engemet most elámit.

— Sokkal nagyobb mintsem gondolnád, tudd meg kezét fogsz érte nekem esőkölni!

— Hogy hogy?

— No majd meglátod, nem szólok előre semmit, de tudom oda leszel.

— Mindig kíváncsivá tudtál tenni, de nem reméltem, hogy most is azzá tudnál tenni, mond már mi az ördög lehet az?

— Ördög! Nem ördög az pajtikám, hanem angyal, még pedig a javából... Ej már kivetted belőlem a szót, hát elárulok neked mindent.

Biztosan tudom, él még emlékedben bucsulakománk, amelyet én rendeztem, mikor tavaly apámról öröklött falusi jószágomra kimentem gazdálkodni, amikor egyidőre nem csak tetőled, hanem a városi zajos élettől is elbucsuztam. Azt hittem, hogy mily remete-ségben fogok én most mar a falun élni, csöndben gazdálkodni, új életet kezdeni. És valóban új életet kezdtem: megtaláltam életem jövőm boldogságát, menyasszonyomat. És most értem azokhoz a dolgokhoz, amik téged is fognak érdekelni s el is várom tőled, mint régtől fogva legkedvesebb barátomtól, hogy ezuttal is velem fogsz tartani, és megteszed, tudom előre is, hogy megteszed, amit én is megtettem volna érted.

— Mindenre képes vagyok érted!

— Menyasszonyom és huga iker-testvérek. Nővére szakasztott olyan, mint magam: ő pedig talán a legszebb teremtese a világnak. Olyan mint az erdei vadrózsa, amelynek kelyhén a napsugárban fürdő harmat-

cseppek ragyognak; olyan mint a tövisbokrok közt szerényen meghúzódó kis ibolya és olyan mintha az égből szállt volna le erre a profán világra. Egy kíváncsúság van csak, hogy egyszerre menjenek férjhez: kérlek házasodj meg és ne engedj tovább engem epekedni, gyötörödni: ismételtelen kérlek házasodj meg!

— Nem! mindent csak házasságot ne említs: nem fogok megházasodni sohasem!

— Akkor hát vége az én meglepetésemnek, amelyet számodra tartogattam?

— Ezek szerint vége!

— Ugyan mért beszélsz ilyen határozottan velem, azt hiszed nem elérem még én azt, hogy protekciómért fogsz esengen!

— Nem! ne szólj erről többet, nem fogok megházasodni soha, soha...

— Na majd megvállik!

A nap már leáldozott. A felhős égbolton sötét vörös csíkok húzódnak végig. Már látszanak a faluba vezető ut jegenyefái élesen konturozva az egyre sötétedő ég pereme által. A hűvös esti szél messze halhatóvá teszi az esti harangszót. Az utféli nyárfák sárgult leveleit messze röpti a szél a levegőben s úgy tűnnek fel a homályban, mint valami éjjeli pillékek. A dombtetőn pásztor tűz lobog s a nyárfalevelek rezgésén kívül mindenütt csend honol. Oh gyönyörű ábrándos este!... Szendereg a természet. Mela hangulatát nem sokára eiveszti! Álomra oói, hosszú esőndes álomra, melytől megiljedva fog ébredni... A faluhoz mind közelebb érnek. A csillagok előtűnnek a felhők mögöl. A zeneszó egyre jobban hallk. Egy

Minden bajaink közt legveszedelmesebb az, mely újabb időben mind szélesebb méderben terjed, s mindinkább megmételtyezi az emberek törekvéseit: a nagyravágyás.

Kevés ember van megelégedve sorsával.

Az egyik kész koplalni, a legnagyobb nélkülözésre, csakhogy többnek lássék, mint a mi tényleg; másik a külső fényt igyekszik oly módon fentartani, hogy kőltekezik, gavalléroskodik, dacára, hogy jövedelme meg sem közelíti a fényűzéssel, az urhatnámsággal járó óriási kiadásokat s mindezt azért teszi, hogy lépést tartson, együtt éljen azzal a társasággal, a melybe talán véletlenül, avagy születésénél fogva, vagy régi tehetősebb vagyoni viszonyok segítségével belé került.

Gyakran látjuk, sajnos, mikép viszromlásba egész családokat ez a nagyra törekvés vágy.

S honnan ered ez a káros jelenség?

Azt mondják, a kultura az oka, ez volna a méreg, mely az emberek agyába ezt a betegséget beléoltotta.

Ilyenkor utálnak a civilizálatlan emberekre, kiknél ez nem észlelhető.

Ezek a gyarlóságok azonban másokból erednek, mások az indító okok, melyek ezt a romlást előidézék.

Az erkölcsök sülyedése, vagy azok hiánya: ezek a főokok.

Az emberek beteges türelmetlenséggel hajszolják a jobb módot, dacára, hogy nagyon szerény sorsuk van, melyben elégedetten élhetnének.

A nagyravágyás kiöli szívökből a felebaráti szeretetet, ez az oka a családi békefurdalásának, ez az oka, hogy kipusztul az emberekből az egymásiránti bizalom; elhal bennük az Isten tisztelete és imádása.

Nincs erkölcsük, nincs hitük.

Tehát a szükséges pénzt csak valahogy meg kell szerezni; igen, megszerzik, de bűnös uton, vagy szerencsejátékot játszanak.

A társadalomban, az életben sok élödsdi lézeng; önérzet, becsvágy kihalt az ő szívökből.

+

pillanatra kibúvik a hold s megvilágít, ja a falu kakasos tornyának zsindeyes tetejét.

Végre megérkeznek. A zene éppen most hallgatott el.

Alig pár perc múlva már a bálteremben vannak.

— Hát igazán nem házasodsz meg soha? kezdi a beszélgetést Kapossy.

— Nem én soha!

— Ne merj szólni! Egyek voltunk mindig és akarom, hogy ezután is azok legyünk.

— Örökre, csak ne házasíts!

— Na megállj. Különbben várj, előbb megmutatom őt neked. Nézd csak ott ülnek... Somossy Laci oda nézett és barátja kabátjába kapaszkodva ennyit mondott: „Ő sz! és selyem zsebkendőjével egy pár könnyecseppet törült ki szeméből...”

*

A bál után néhány hétre nagyvásár volt a városban. Pár nappal a vásár előtt látogatóban volt Somossy Laci a kis faluban.

— Elfogadja tőlem a vásárfiát? — kérdezte ideáljától.

— El, ha mama megengedi! — volt a válasz.

A mama megengedte s a vásárfia a jeggyűrű volt.

Ezóta nem érzi Somossy Laci magát jól a társaságokban.

Sarkady István.

A színházi páholy bérlők.

— Végleges névsor. —

— szept. 21.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap óta megnyitott a debreceni színház kapuja és így estéről estére megelevenedik a színház nézőtere. Az idei színi szezon páholybérlőinek névsorát alább közöljük. Megjegyezvén, hogy mind a három bérlési napra (A. B. és C.) az összes páholyok le vannak foglalva.

A névsor a következő:

Földszinti páholybérlők: **A napra:** Dr. Magoss György, Rickl Géza, özv. Szabó Jánosné, özv. Szesztina Lajosné, Dr. Szabó József, Tóth István, Sámy Béla, Rásó Gyula, Kőlcsey Sándor, Rejehman Armin, Aron Jenő, özv. Kovács Lajosné, Kiss Aron, özv. Sárvári Ferencné.

B. napra: Miskolczy Lajosné, Simonffy Imre, Huzly Lujza, Veres Lászlóné, özv. Steinfeld Mihályné, Vecsey Viktor, Lestyán Adorján, Dr. Losonczy Almos, Fried Emil, Kerekes Géza, Rotschneck V. Emil, Liszka Nándor, özv. Varga Ferencné, Dr. Balkányi Ede.

C. napra: Hoffman József özv. Simonffy Béláné, Szikszay Gyula, Acél Géza, Békési László, özv. Csorba Lajosné, Szabó Kálmán, Vinnay Géza, Somogyi Pál, Vecsey Imre, Szentkirályi Tivadar, Kovács József polgármester, Bernáth Elemér és Hutfilész Kázmér.

Emeleti páholybérlők: **A napra:** Dr. Moskovitz Jenő, Wolf százados, K. Tóth Kálmán, Dr. Balkányi Miklós, Dr. Gajzágó Béla, Szikszay Lajos, özv. Kaszanyitzky Endréné, Dr. Kálmár Barna, Igyártó Sándor, Szabó Sándor, Jeney Miklós, Szabó Miklós, Csanak József, Falk Lajos.

B. napra: Dr. Tüdős János, dr. Kola János, Wessprémi Zoltán, özv. Király Ferencné, Fischbein Ignác, Revicky József, Géressy Kálmán, gróf Dégenfeld József, özv. Jármay Elekné, özv. Brunner Edéné, Komlóssy Arthur, Tóth Kálmán, Ormódi Lajos, Pongrácz Géza.

C. napra: Özv. Derzsy Lászlóné, Szabó Lajos és Tóby Elek, Kernhoffer József, Márk Endre, Fazekas Sándor, dr. Ujfalussy József, Vecsey Zoltán, Komlóssy Dezső, Szunyogh Sándor, dr. Bruckner Ernő, Zádor Lajos, özv. Béressy Sámuelné, Szántó Győző, dr. Moskovitz Miksa.

Családi páholyt béreltek A. napra: Dr. Fejér Ferenc, özv. Szabó Antalné, báró Josineky Miklós, Dicsőffy József.

B. napra: Kardos László, Kenyeres Károly, Lőfkovics Arthur, Kesézy Gyula.

C. napra: Orosz Endre, Bechert Manó, Domahidy Elemér, Kolbenhauer Kálmán.

Az új földszinti családi páholyokat a következők bérelték ki:

A napra: Poroszlay László Kaszinó, Csiky Lajos.

B. napra: Dr. Nagy Lajos Kaszinó Megyery Pál.

C. napra: Márk Endre Kaszinó, Szilágyi Imre.

Egyház és iskola.

Egyházmegyei közgyűlés.

— szeptember 21.

(Saját tudósítónktól.) Az alsó szaboles-hajduvidéki ref. egyházmegye ma délelőtti tartotta meg Debrecenben rendes közgyűlését. A közgyűlésen egyházi részről Rásó Gyula alispán, gondnok, világi részről Balthazar, Dezső dr. esperes elnökölt.

A közgyűlés imával kezdődött, a mely után apróbb ügyeket intéztek el. Azután a debreceni egyetem érdekében hozott lelkészi javaslatot olvasták fel.

Az egyetem.

A lelkészértekezlet javasolja, hogy állandó bizottsággal küldessék az elnökség vezetése alatt a tanácsbírói és jegyzői kar

akik a mozgalmat vezessék és irányítsák, helyenkint pedig megalakítsák az egyetemi bizottságot. A lelkészek és tanítók pedig adóikat felajánlották az egyetem javára. Az egyházmegyei közgyűlés a javaslatot elfogadta.

Az egyházmegye pénzkézeltése.

Felolvasták ezután az egyházmegyei pénzek kezeléséről alkotott szabályrendeletet, amelyet hosszas vita után, amelyben részt vettek dr. Brassay Károly, Padrah Sándor, Lengyel Imre és Kiss Ferenc előadó. A szabályrendelet-tervezetet pontról pontra megvitatották és végül az előadónak köszönetet szavaztak.

Az egyházmegyei közgyűlés elhatározta a lelkészértekezlet javaslatára, hogy a pénztári veszteségek a közigazgatási költségek feleslegéből fedezendők.

Választások.

Kálmán Lajos indítványára elhatározták, hogy minden állást ittkos szavazás útján töltenek be. Ezután a választásokat ejtették meg a következő eredménnyel:

Megválasztottak a számadásvizsgáló-bizottságba rendes tagokul Kiss Ferenc, Jakucs Sándor és Somossy Béla, póttagokul: Wessprémi Zoltán és Mészáros Lajos.

Egyházkerületi képviselők lettek: rendes képviselők: Benkő Lajos, Szabó Lajos, Lengyel Imre és Somossy Béla, pótképviselők: dr. Nagy Gábor és Veres Géza.

Időszaki tanács rendes tagjai lettek: Jakucs Sándor, Szabó Lajos és Wessprémi Zoltán, póttagok: Somogyi Béla és Kiss Ferenc.

Gyámintézeti pénztárnok lett: Szabó Lajos. Közpénztárnok pedig Szabó Antal.

Egyéb ügyek.

Fekete Sándor az egyházmegyei jegyzőségről lemondott. Miután lemondását visszavonni nem akarta, tudomásul vették, s eddigi működéséért köszönetet szavaztak, s a jegyző választás határidejét november 1-ére tűzték ki.

Dr. Baltazar Dezső esperesi és a tanügyi bizottság jelentését vita nélkül tudomásul vették, s jóváhagyták a lelkészértekezlet által előterjesztett közpénztári és lelkészgyámintézeti 1906. évi költségelirányzatot.

A tanítógyámintézet 1904. évi számadása okmányolási és helyesbítés végett vizsgálattott.

Az istentiszteleti rendtartás reformjára vonatkozó konventi határozatot megkapta véleményezés végett az egyházmegyei közgyűlés is. A lelkészértekezlet általánosságban elfogadásra ajánlja a konventi határozatot. Helyeslőleg elfogadták a lelkészértekezlet javaslatát.

Az érdekesebb ügyek között utolsónak szolgált a hajduszoboszlói hírhedt lelkészválasztás, a melynek ma délelőtti játszódtott le utolsó aktusa. Az egyházkerületi bíróság ítélete alapján Békési Lajos lelkészt hivatalában most megerősítette az egyházmegye.

Több apróbb ügy elintézése után elnök a közgyűlés folytatását délutánra halasztotta, a mikor is bírósági ügyek kerültek tárgyalás alá.

Földárverelés.

Az ev. ref. egyházi hivatalnál tegnap délután földárverelés volt. Az árverésen Mede Gyuláné által az egyházra hagyományozott földeket adták ki bérbe.

Törvényhatósági élet.

Névszerinti szavazás. A szeptember havi rendes közgyűlésen ejtették meg az első izbeni névszerinti szavazás a m. kir. 3. honvéd gyalogezred részére házi lövöld céljaira szükséges 316 négyszögöl libakerti földnek a szépitési és kisajátítási pénztár terhére leendő megvétele tárgyában.

A villamos telep építése. Ismét egy lépéssel leszünk közelebb azon régi óhaj megvalósulásához, hogy Debrecen városnak

villamos világitása legyen. A villamosvilágitásra, építésére nézve ugyanis a város új pályázatot hirdetett. A pályázat holnap, pénteken jár le, a mikor is a kiküldött bizottság dönteni fog a kérdésben. Az új pályázat mint értesülünk eredményesebb, mint a multkori.

NAPI HIREK.

Váltóhamisító joghallgató.

— szept. 21.

(Saját tudósítónktól.) Budapestről írja tudósítónk, hogy a rendőrség az éjszaka le tartóztatta ifju Grossmann József 25 éves joghallgatót, aki közokirat és váltóhamisítást követett el.

Hónapokkal ezelőtt a budapesti V. kerületi takarékpénztárnál leszámítottott egy 3000 koronás váltót, amelyen az édes apjának idősb. Grossmann Józsefnek, aki Nagyszombaton géplakatos, továbbá Csizmazia Ferenc, Kollár Márton országgyűlési képviselők és dr. Emmer Kornél nyug. kuria bíró aláírását hamisította.

Akkor kifizették a váltót. A minap ugyanezekkel az aláírásokkal ellátva két egyenként 1200 koronáról szóló váltót mutatott be. Ekkor a takarékpénztár értesítette Csizmazia, aki kijelentette, hogy az aláírása hamis.

Amikor Grossmann jelentkezett a pénzért, a takarékpénztár közjegyzői okirattal kívánta bizonyítani, hogy az aláírások valódiak. Másnap Grossman Zimány közjegyző pecsétjével és aláírásával ellátott okiratot hozott, amelyben igazolja az aláírások valódiságát.

A takarékpénztár gyanusnak találta az okiratot, telefonált Zimányi közjegyzőnek, aki megállapította, hogy a közjegyzői okirat is hamisítvány.

Erre Grossman letartóztatták, kihallgatásakor azt vallotta, hogy ártatlan és a bűnös utra tért ifju az apjára akarja tolni a vádat.

Napról-napra.

— szeptember 21.

Nagy László alispánt
Szatmár vármegyében
Nem szeretik, Kristóffynak
Van csupán kegyében.

„Az ajtón kidobtak,
Jövök az ablakon . . .“
Hát kidobnak téged ujfent,
Furcsa kis alakom!

Hajdumegyében semmisít
Ő, kinek jó lesz menni . . .
Semmisít a megsemmisült
Kristóffy . . . senki, semmi!

— **Hamis ötkoronások.** Nemesek hamis öt koronások, de — a mint már említettük — hamis ötven koronások is vannak forgalomban, elannyira, hogy az ember ma-holnap csak a legnagyobb tartózkodással fogadhatja el e pénznemeket. Adóhivatalnál s a postánál, hol jobban szemügyre veszik a pénzeket, folyton rájönnek a hamis pénznemekre, melyek rendszeren abban ismerhetők, hogy a kivitele halvány, sápadt, és tökéletlen. Persze a laikus ember e különbségekre nem ügyel s így észrevétlenül rájuk szőzzék a hamis pénzeket; csak mikor aztán tőlök el nem fogadják a hivatalokban, veszik észre csalódásukat. E hamis pénzek csinálói az állam körözötti, de sajnos, mostanáig eredménytelenül.

— **Agarász verseny a Hortobágyon.** Ez év október hó 18 án tartják meg a Hortobágyon az öszi szokásos agarász versenyt. A verseny iránt már most is nagy érdeklődés mutatkozik nem csak városszerte, de a környéken is. Debrecen város tanácsa mai ülésén a hortobágyi istállókat a verseny bizottság céljaira átengedte.

— **Köszönetnyilvánítás.** Néhai Berger Jenő ur halála alkalmából Bechert Manó ur koszoru megáltás címen 20 koronát juttatott szent együletünk pénztárába. Mely kegyes adományért a szegények nevében hálás köszönetet mond. Az íz. szentegylet elnöksége.

— **Istentiszteletek az ízr. templomban.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák-Ferenc-utcai templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni és pedig: Péntek este 5 és fél órákor, szombat d. e. 9 órákor, d. u. 4 órákor, f. hó 24-én vasárnap „Szeluchoth” hajnali 4 órákor, a többi „Szeluchoth” napokon hajnali 4 és fél órákor, köznapokon reggel 6 és este 5 és fél órákor.

— **Az ízr. templomi imaszék bérlők figyelmébe.** A Deák-Ferenc utcai ízr. templomba szóló imaszéki jegyek árusítása f. hó 24-én veszi kezdetét és pedig: A régi bérlők jogai f. hó 24 és 25-én tartatik fenn. E napokon a jegyek a hitközségi irodában (József kir. herceg utca 26 sz.) d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5-óráig válthatók ki. Az általános bérbeadás a templom előcsarnokában f. hó 26, 27, 28 és 29 ik napjain d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5 óráig eszközölkedik. A 8 koronás és olcsóbb jegyek csak 28 és 29-én árusíthatnak. A kis-uj utcai imaházba szóló jegyek ugyanott f. hó 27, 28 és 29 ik napjain árusíthatnak. A régi bérlők joga csak f. hó 27-én tartatik fenn.

— **Eljegyzés.** Weisz Markusz főpincér Kisvárdáról eljegyezte Deuts Ignács bájos szép leányát Gizellát Debrecenben.

— **Az alkoholizmus ellen az iskolákban.** A lemondott kultuszminiszter, Lukács György csak nemrégiben adott ki egy rendeletet az alkoholizmus ellen, amelyet most a hivatalos közöny tegnapi számban kiegészít egy másik rendeletével. A rendelet megengedi, hogy a közép és szakiskolák növendékei lehetőleg — egyik tanítójuk vagy tanáruk vezetése mellett — résztvehessenek a „Magyar alkoholelles egyesület” illetőleg a „Good Templar” egyesület által, akár az illető iskolában, akár az egyesületek helyiségeiben, vagy erre alkalmas más helyeken időnként tartandó ily tárgyú előadásokon. Az előadók kijelölését és az előadások tárgyának megállapítását az illető intézetek és a nevezett egyesületek előjárásága közös egyetértéssel határozzák el.

— **Mikor a borbély lakodalomba megy.** Egyik hajdumegyei város derék borbélymestere lakodalomba volt hivatalos. Mivel nem volt kéznél senki, aki távollétében helyettesítse, ennél fogva nyugodtan bezárta az officinát és következő felírást ragasztotta a csukott ajtóra:

Mennyegzőre mentem, holnap jövök haza. Ha józan ieszek, bortválok.

Pollák Gyula.

És még mondja valaki, hogy Figaro humora kiveszett!

— **Találtatott egy kis kézi táská és egy zálog jegy,** igazolt tulajdonosa átveheti a II. kerületi rkapitányságnál.

— **Részeg talmudista.** Schön Mórítz talmudista Varsóból származott Magyarországra. Itt élőkodik már évek óta. Leginkább kéregetésből tengeti életét, de egyes ünnepnapokon a zsinagógákban előimádkozik és ilyen alkalmakkal is rendszerint pénz üti a markát. A tineses ifju azonban egyéb jótulajdonosságai mellett nagyon rokonszenvez a nyakolajjal, amit ő „suapsz”-nak nevez és

gyakran megesik vele, hogy úgy tele szopja magát, mint egy gödény. Tegnap is ilyen kóser napja volt. A koldulás hozott egy kis pénzt a konyhára és ennek persze a nyakára lépett. Rettenetesen berütytyentett állapotban akadtak rá a rendőrök. A járdánfeküet és úgy horkolt mint egy mormota. Az ipsét bekisérték a központra.

— **Ellopott gyűrű.** A besurranó tolvajoktól szinte rajzik a város. Ritka nap, hogy ne érkezze feljelentés a rendőrséghez ismeretlen tettesek ellen, akik egy egy néhány perere felügyelet nélkül hagyott lakásba behatolnak és tolvajlast követnek el. Tegnap Pongor Lajos Kölcsey utca 2. szám alatti lakos emelt panaszt a rendőrségen, hogy valaki távollétében behatolt a lakásába és ellopott egy értékes jeggyűrűt, melybe H. H. betűk vannak belevésve. A rendőrség keresi a tettest.

— **Halálozások.** Az auyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Nagy Lajos ev. ref. 55 éves, Pocsai Sándor ev. ref. 6 hónapos, Józsa Lajosné ev. ref. 23 éves, Salánki Sándor ev. ref. 2 éves, Biró Erzsébet ev. ref. 22 hónapos.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfaluassy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő korlatban.

x **Diákok részére** legújabb divatu kalapok és sapkák, kitűnő szabásu ingek, gallérok és kszelők, elegáns nyakkendők, zsebkendők és harisnyák olcsó szabott árban kaphatók *Fekete Jakab uri divat üzletében* Főtéren.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Becsapott pénzintézet.

Furfangos család.

Arany ékszer — rézből.

— szept. 21.

(Saját tudósítónktól.) A kisebb nagyobb mértékben elkövetett szélhámosságoknak egész sorozata foglalkoztatja az utóbbi időben állandóan a rendőrséget. A ravasz szédelgések és körmönfont csalások korszákaiban vagyunk, a mikor alig mulik el nap hogy egy-egy újabb, bámulatos és agyafurtsággal kieszelt szélhámosság ne történe.

A furfangos csalásnak nem mindennapi pemében nyomoz tegnap óta a debreceni rendőrség. És ugyancsak össze kell szedni ügyességét, hogy az összekuszált bonyodalmas szélhámos stikliben világosságot derítsen. A ravasz csalást a debreceni Ipar és kereskedelmi bank kárára követték el. Az esetről részletes tudósításunk a következő:

(A csaló ékszert hoz.)

Tegnap délelőtt Kostya János Széchenyi utcai ékszerészhez, az Ipar és kereskedelmi bank zálogintézetének becsúséshez beállított egy alacsony termetű izraelita kinézésű fiatal ember és nagyobb értékű ékszereket adott át neki becsülés végett.

Kostya ékszerész az ékszereket egyenkint tüzetesen megvizsgálta és miután azokat megbecsülte becsomagolta és csomagot állította p-céséjével. Nem sok idő múlva az tán megjelent a bankban az ékszerésznél járt fiatal ember, hol a becsús által lepecsételt csomag ellenében gyanutlanul kifizették a kölcsönösséget.

(A stikli kiderül.)

A csomag tartalmát nem vizsgálták a lül, mert a becsúsban teljesen megbízott a bank. Annél nagyobb volt tehát a meglepe

tés mikor az ékszereket becsomagolták, hogy az újból való vizsgálatot megejtsék. Ekkor kiderült ugyanis, hogy az ékszerek közönséges hamisítványok, *rézutatánatok*.

Mikor a bank igazgatósága meggyőződött a csalásról nyomban megtette a feljelentést a rendőrségen a tett elkövetője ellen.

(A vizsgálat.)

A nyomozás természetesen Kostya ékszerésznél kezdődött, aki előadta, hogy az ő hozzá becsülés végett vitt ékszereket tüzetes vizsgálat alá vette és a leghatározottabban állítja, hogy azok valódiak voltak.

Világos és tisztán látható tehát, hogy a bankot félrevezették. Minden kétséget kizár ugyanis, hogy a tapasztalt és nagy szakértelemmel bíró ékszerész felült volna a csalónak.

A furfangos szélhámos, mikor az ékszerésztől eltávozott a lepecsételt csomagot felbontotta és az abban levő ékszereket értéktelen utánzatokkal kicserélte.

Miután Kostya ékszerésztől és a becsapott banktól a rendőrség az ékszereket elzálogosító fiatal ember személyleírását illetőleg alapos felvilágosítást nyert, haladéktalanul erőlyesen megkezdte a nyomozást. Bár az utbaigazítás csakhamar helyes nyomra vezette a rendőrséget a tettes eddig még nem került kézre.

(Az eddigi nyomok.)

Még a tegnap délután folyamán sikerült a rendőrségnek kikutatni két három embert, akiknek a csalásban részük van. Amde ezek vallomásukban azt állítják, hogy őket csak eszközül használta fel a csaló és nem akarnak semmiről sem tudni Amint a körülményekből kitetszik a rendőrségnek egy veszedelmes csalóbandával van dolga. Jól teszi tehát, ha a nyomozásnál kellő körültekintéssel és óvatossággal jár el.

Egyébiránt azt hiszi a rendőrség, hogy a tetteseket rövidesen sikerül kinyomoznia.

SZINHAZ.

Második előadás.

— szeptember 21.

Ma az énekes színészek mutatkoztak be a „János vitéz”-ben. Igen természetes, hogy mint tegnap, úgy ma sem vonunk le végleges ítéletet a társulat, sőt egyes tagok értékére nézve sem. Mert hiszen a kezdet csak kezdet, egy előadás pedig csak egy előadás. A mi tökéletlen, az később pótolható. Csak a „János vitéz” az, a melynek elején csattan az ostor, majd meglátjuk, hogy csattan a közepén és a végén.

Valamit azonban már is konstatálhatunk. Azt, hogy a szintársulaton (leginkább egyes tagok szerződésszegése miatt) sok, igen sok lesz a foltozni való. Erre nógatnunk sem kell Zilahi igazgatót, majd sarkalja őt az ambiciója. A férfi- és nő-kart például egészen és mielőbb fel kell frissíteni. Ott nincs hang, ha lesz is összetanulás és e mellett szemre, darabjára sem mutat semmit. Ezen mielőbb segíteni kell.

A magán-szereplőkre térve át, első helyen természetesen *Zilahynéről*, a társulat primadonnájáról emlékezzünk meg, ki a cím szerepet játszotta. A kitűnő művésznő ma észrevehető indispozícióval küzdött. Annál szebb, hogy egyes számokkal („Nem sik a fény”, „Egy kis leánya” sat.) nagy sikert aratott, játéka pedig kedves, élénk volt.

Ilonka szerepében *Fóti Frida* egyszerre megnyerte a közönséget. Szép, üde hangja van, maga kedves, ügyes. Igen rokonszenvesen fogadták.

Pozsonyi Lenke (király kisasszony) fogyatékos hangján az iskola segíthet. Egy-egy magas hangjával tett szert tapsokra.

Gárdonyi Teréz jó kómika Figyelmeztetjük, hogy olyan piros arcú boszorkánynak, a minő az Huska mostohája volt tegnap, nem lehet olyan elűtően fehér orra, mint a minőt ő ragasztott fel.

A férfi-szereplőkre térünk át. Polgár Sándor józü kómikus. Egy rögtönzésével, a mikor a szegény Tiszát sajnálta le, nagy derűtséget keltett. Sarkadi Vilmos, ki ma két szerepben is mutatkozott be, mint csőz és ment tudós, igaz természetességgel játszó, kitűnő epizódista. Ternyei Lajos játszotta a Bagó énekes szerepét. Az alsó negiszterben tűrhető hanganyaggal rendelkezik, a magasabb hangokat azonban látható erőlködéssel hozza ki. Nem hinnék, hogy vele énekes szakmát lehetne pótolni.

A zenekar ma még tétova és jelentéktelen. Majd egymáshoz békélinek a muzsikusok és a zenészek is. Egyelőre még arra kérnek a rendezőt, szoktassak le a tagokat a betűk rossz kiejtéséről. Hallottunk itt két rövid nap alatt „andzsá”-t, „asz”-t, „dzsön-gé”-t, „seretek”-et, „szóhaj”-t stb. Három-négy magán szereplő jelesedik ebben a nyavajában.

A Percel-nővérek táncát a közönség megújraza.

TAVIRATOR.

Sándor király gyilkosát megölték.

Belgrád, szept. 21. Azt a katonatisztet, a ki a szerencsétlen Obrenovics Sándor szerb királyt két év előtt meggyilkolta, ma a lakásán holtan találták. A gyilkos életét is kioltották eddig ismeretlen tettesek.

Márffy felmentése.

Budapest, szeptember 21. A hivatalos lap holnapi száma közli Márffy Albin államtitkárnak az osztrák magyar banknál kormánybiztosi állásától való felmentését és Pap Elek pénzügyminiszteri osztálytanácsosnak ugyanezen állásba való kinevezését.

Halált hozó vasuti szerencsétlenség.

Zágráb, szept. 21. A Varasdról induló személyvonatot óriási katasztrófa érte. Sinceres miatt kisiklott a vonat, melynek mozdonyvezetője szörnyen halt. A fűtő és több utas halálosan megsebesültek.

A japán-orosz béke.

Washington, szeptember 21. Biztosra veszik, hogy az orosz-japán békeszerződés ratifikációt Washingtonban fogják kieserélni, még pedig mindjárt azután, hogy a két uralkodó a szerződéseket ratifikálja. Valószínű, hogy a szerződéseket Roosevelt tiszteletére a Fehér Házban nyújtják át egymásnak a követek, de ez még nem végleges.

Norvégia helyzete.

Karlstadt, szeptember 21. Délután a svéd és norvég delegátusok külön tárgyalásával telt el. A tárgyalások még este fél 10 órakor még nem haladtak annyira előre, hogy a követek közös ülésre gyűltek volna össze. A legközelebbi közös ülés tehát csak holnap lesz.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli szárlat.)

Budapest, szept. 21.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. — Nyugodt irányzat mellett 35,000 métermázsra került forgalomba kezdetben néhány fillérrel olcsóbb, később változatlan áron. Egyébb gabonanemek nyugodtak. Idő: borús.

Buza októberre	15.82—84.
„ áprilisre	16.52—54.
Rosa októberre	12.82—84.
„ áprilisra	13.52—54.
Zab októberre	12.32—84.
„ áprilisra	12.72—74.
Tengeri szeptemberre	13.22—24.

Törvénytörvények.

§ A gyilkos anyát elítélték. Somogyi Imréné született Reszegh Juliánna derecskei lakos bünperének tárgyalását ma folytatta az esküdttörvényszék. Az asszonyt, aki bünös szerelmi viszonyából származott gyermekét lelketlenül elpusztította. szándékos emberölés büntette miatt bünösnek mondták ki a törvénytörvények. A vádlottat dr. Kardos Samu jeles kriminalista védte aki jogi érvekben gazdag védőbeszédében igyekezett a gyermekgyilkos anya bünét enyhíteni. A tárgyalás délután 2 órakor fejeződött be. A törvénytörvények figyelembe vette a védő által felhozott sok enyhítő körülményt és a vádlottat 1 évi fogházra ítélte.

Szerkesztői-posta.

Gabi. Ugy az egyik, mint a másik Gabi-nak szól az üzenet: Kedves dolgozataikat a legszívesebben vettük és adtuk közre. S kérjük Önöket, hogy máskor is keressenek meg bennünket dolgozataikkal, mert célunk az, hogy ne csak férfi külmunkatársaink legyenek, hanem a hölgyvilág tollforgatóit is a magunk részére hódítsuk. Szíves üdvözléssel.

Helén. A Burg (v. Hofburg) a bécsi királyi várak neve. Mikor Bécs-et, vagy a Burgot szídjuk, az alatt bizony azokat a dolgokat értjük, a melyeket a Burgban és Bécsben ellenünk követnek el. Híjába, nem lehet mindent maga nevével nevezni!

S—k. Sorsjegyét nem huzzák ki.

Sajtóhírák. Lapunk tegnapi számába kellemetlen sajtóhírák csuszak be. — A „Jegyzetek” című versciklus XXVII. számában „zirámát” h. olv. „sírámát”, a XXVIII. számának első szava nem „Hajtod”, hanem „Hajtsd”. „A nagy politikai botrány” című közlemény utolsó hasábjának 10. sorában „nap számban” helyett olv. „nagy számban”, a „Napról-napra” című vers második szakaszában „homunelust” h. olv. „homunculust”, a „Zilahi Gyula” című cikkben „nessialitással” h. olv. „szentálitással”, „esőtöl” h. olv. „erőtöl” sat.

„Itt élned halnod kell!”

— Regény. —

Irta: Inotay Béla. 5.

I.

A vár és a kunyhó.

— Mit mond, Aladár? Éjtelig — Mili vel és Dormándiéknaál?

— Nincs különben, egyelőre Dormándiéknaál, ott szemközti, a hátsó alatt. A bohó Elza adja a szerelmespár protektorát. Ő a gardes des dames Mindenüvé elksieri öket, csak az a kár, hogy lelkeiket nem igen követheti. A poéta és poétriix lelke kissé gyorsabban járnak.

— Micsoda szerelmes párról van itt szó?

— Bizony Béláról és Milenáról. Fölteszen Zvelenszkyról, hogy csakugy nem tudott a dologról, a mint mi sem sejtettük. Van olyan becsületes ember, hogy tüstént szóljon volna mamának s a leányt elküldte volna valami rokonokhoz a hegyek közé. Kitűnő vargamester ismerek, a ki nagybátyja Milenának s így a parfümöt ingyen szolgáltatná a költői lény számára.

— Ugyan, ne ironizáljon! Világosítson föl teljesen: Kérem erre, Aladár!

— Hiszen ezt akarom épen. Előre bocsátom, hogy az egész történetben nem lá-

tok rendkívüliséget. Így kellett annak történni. Béla poéta. — Mi kinevettük, lehűtöttük, valahányszor az ábrándos oldalával fordult felénk. Nem is igen értettük, azt be kell vallanunk. Mama gavallérnak akar tudni minden Serénket a kiből huszártiszt, diplomata, vagy képviselő váljék. Mikor az egy szeri kegyelmes asszony fiából államtitkárr lett, az is kijelentette, hogy ugy szereti, ha így „von pique auf” kezdi a pályáját. . . . A mi engem illet, én bizony még kevesebbet érzelgek és a lovat, agarat, pezsgőt, kártyát nem nélkülözhetem. E nélkül nincs a társaságban pozíció. Ugyebár?

— Jól van, de az égre, térjen már a dologra!

— Hiszen ott vagyok már. Nos, egy poéta ott keres poézist, a hol talál. Itthon és a saját világában kinevetik, semmibe se veszik, a miért ő rajong és ábrándozik. Akkor azt hallja, hogy mintegy száz lépésnyire van egy kunyhó, a melyben lép versek teremnek. Olyan versek, a melyekre büszke vagy ötvenezer ember, a melyeket németre, oroszra is fordítanak. Fölkereste bizony Béla ezt a rokonkelet és földalalta magát a poéta a poétánál. Nagyon is kárpótolni akarta sorsa, a mikor neki a poéta mellé egy poétriixet is juttatott, még pedig igen, igen csinosat! — Ebből bizony szerelem lett, a mint, — ismétlem, — nem is történnhetett másként. Mint majoresco, beis merem a vismajort, sőt kénytelen vagyok előtte meghajolni, mert . . .

— Ugyan ne hajolgasson semmiféle major előtt! Még azt mondja el, hogy keverte a dologba Dormándi Elzát?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedők és iparosok figyelmébe.

A katonai életmódoknak tözsdén kívül kereskedelmi szokás szerint fogantatandó bevásárlására vonatkozó szokványfüzet az újabb pótlékokkal és jegyzetekkel ellátva megküldetett a kereskedelmi és iparkamarához, hol azt az érdekeltek megtekinthetik. Közös haditengerészeti szállításokra vonatkozólag a kvóta szerint ránk eső mennyiség jegyzéke, a beszerzési módokat megjelölésével a Kereskedelmi Múzeum igazgatósága (Budapest) megküldette, ahonnan az érdeklődők tájékozást kaphatnak. Szövvét és rövidáru anyagok szállítandók a M. A. V. nak. Pályázni október 6-ig lehet. Papírszalag szállítás. Távirtdai papír szalag szállítására irt ki ajánlati versenyt a M. A. V. igazgatósága. Határidő okt. 7. aggyu, seprű, halina csizma áruk szállítására irt ki ajánlati versenyt tárgyalást a M. A. V. igazgatósága. Pályázati határidő okt. 9. Katonai szállítás. Az utász csapatok összes felszerelési és letári cikkeire pályázat nyitattott. Ajánlatok 1905. október 15-ig nem késnek. Bővebbet a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.

Nyilt-tér.

Étvágytalanság, emésztési hiány a

Tempel-forrás rendszeres ivása által megszűnik. Komikus bajoknál a Styria-forrás víz még sikeresebb

Kapható:

Hoffman Józsefnél

Budapest, Báthory-u. 8 sz.

Alapítotott 1875. Több éremmel kitüntetve

BUTORRAKTÁRAIM

telhalmazottsága miatt évtizedek óta
kitünő hírnévnek örvendő
cs. és kir. udvari

butorgyáram

elismert elsőrendű készítményeit a leg-
okosabb árak mellett ajánlom a nagy-
érdemű vevőközönségnek.

Költségvetéssel és mintákkal kívánatra
díjmentesen szolgálók.

Schwartz Vilmos

Debrecen, Piac-utca 71. szám.

Sérvben szenvedők!

a halhólyag-óvó különlegességek kitünő
francia és amerikai gyártmányu elsőrendű
esomagolásban!

Orvosilag ajánlva! Föltétlen biztos

Árak koronaértékben!

Tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12,

Bouts-americans (mag óvszer), tucaton-
ként 6, 8, 10. **Női óvszer** „Pessarium ec-
lusivum” Mensinga tanár szerint, orvos
rendeletre adatik ki. Ára 3—5 korona
Valódi francia óvó biztonsági szivacsok
afely-sponges) ára tucatonként 6—12 kor.

Uj! Auto vaginal spray! Uj!

a legbiztosabb és legké-
nyelmesebb női különlegesség. Sok
ezer elismerő nyilatkozat! Ára kor 15.

Diana-öv (havibaj köté) **Haskötők**
Gummi göresér-harisnyak, fecskendő-
irrigátorok, bidets stb, a legolcsóbb árak
mellett.

Fontos!! Sérvben szenvedők Fontos!

Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab
sérvkötő pneumatikus gummi-pelot
tával, a legtökéletesebb a maga ne-
mében! Nem csuszlik, nem okoz
kellemetlen nyomást és rendkívül kitünő
fekvése által felülmul minden más gyárt
mányt.

Árak: Egyoldalu . . . 12 korona
Kétoldalu . . . 24 korona.

Legújabb kimerítő árjegyzéket zárt
borítékban, titoktartás mellett küld

Keleti J. orvos-sebész mű- és köt-
szer-gyár. Alapítva 1878.

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

E hirdetésre hivatkozók gummiáru
rendel. seknél 20% árkedvezményben ré-
szesülnek.

Iskolás fiúk és leányok részére

ajánlunk:

**Fehérneműeket,
Paplanok,
Matracok,
Flanell takarók,
Zsebkendők,
Nyakkendőket.**

Óriási választékban

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Szőlővessző!

A világhírű

„Delawáre”

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell!

a szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!

Leírását és árjegyzéket ingyen kül-
dünk bárkiinek.

Szőlőolmányok mérsékelt áron
kaphatók!

Nagymenyiségű sima és gyökeres
Delawáre vessző eladás
Cim:

Szigyártó és Takáts

Telep: Alsó-Segesd

Központi iroda: **Felső-Segesd**
Somogy-m.

6471—905. szám.

Gabona szállítási hirdetés.

A máramarosszigeti m. kir. erdő-
igazgatóság magtárai részére szállítandó
gabonaneműek biztosítása céljából **1905.**
évi október hó 11-én d. e. 10 órakor
az erdőigazgatóság hivatalos helyiségé-
gében írásbeli versenytárgyalás fog tar-
tani.

A tárgyaláson részt venni óhajtók
felhivatnak, hogy az egy kor. bélyeggel
ellátott és a felajánlott gabona érték tiz
(10)%-ának megfelelő bánatpénzzel
felszerelt írásbeli ajánlataikat a verseny-
tárgyalás napjának délelőtti 10 órájáig
az alólirterdőigazgatóságnál nyujtsák be.

A szállítandó gabona mennyiség a
következő:

A boeszkói magtárba	140 q buza,	175 q roza
A rahói	170 " "	650 " "
A körösmezői	165 " "	580 " "
A felsővisői	160 " "	1130 " "

Osszesen 635 q buza, 2535 q roza.

Az árlejtési és szállítási feltételek
az alólirott erdőigazgatóságnál, a bus-
tyaházai m. k. erdőhivatalnál, a boeszkói
faraktárgondnokságnál, a rahói, mezőhát-
és visői erdőgondnokságoknál nem kü-
lönben a nagykarolyi, debreceni és be-
regzsászi m. kir. pénzügy-igazgatóságok-
nál tekinthetők meg.

Az árlejtési feltételekbe ütköző,
avagy a későn érkező és az utóajánlatok
figyelmébe vétetni nem fognak.

M. kir. erdőigazgatóság.

Legjobb bajuszpedró
a híres Debreceni

„CIVIS” bajuszpedró

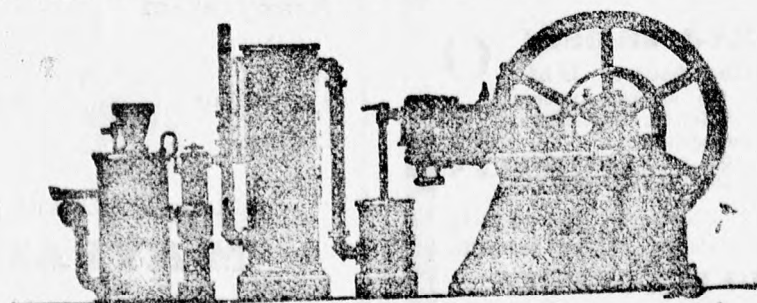
nely nem tép, de jól összetartja és növeks-
ti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó”-hoz DEBRECENBEN.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és loocomoblok, szivó-gáz-motortelepek
2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Zongorák,
Pianinok,
Harmonikumok és
Cimbalmok

a legnagyobb választékban

részlet fizetésre is kaphatók

Schmidt S.

Zongora és zenei raktárában.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Ékszer különlegességek

KIZARÓLAG

Halász Nandor ékszerésznél kaphatók

DEBRECEN Piac-utca 24 szám.

Fehérlő szálló épületében.

Aki kitűnő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,

Aki gyenge, lábadozó,

Aki ideges, almatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érde-
kében a kitűnő hatásának el-
ismert és rendkívül tartós

HERCULES

maláta-tápsör

különlegességet inni
Kapható minden nagyobb csemege-
fűszer-kereskedésben, kávéházban,
venetgömben és a
Hercules Söröződe szőlőküldési
telepén.

Telefon 63-67. — Áruszék ingyen — Vidékre postán
küldünk 5 kg. próba-mintényt (6 üveg) utánvétellel.

Főraktár **DEBRECENBEN,**

Gerébly Fülöp utóda Mayer Jenő cégnél.

Divatos Őszi felöltők Havelokok

— félárban —

a
Párisi Divat Áruházban

fő postával szembe

fiu és leányruhácskák

mesés olcsón.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

hydraulikus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust a nagy üzem számára,
kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat
kézi hajtásra Herculesnyomó-szerkezettel fagy
vastányérral. Gyümölcs- és

szőlő-örlőket,

bogyózógépeket

Gyümölcs-aszáló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint e különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és Ta., BÉCS, II.1

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejékorán kéretnek.